

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Ülkelerin en ciddi meselelerinden olan nüfus ve demografik yapı, Türkiye için son yıllarda ciddi bir beka sorunu olarak karşımıza çıkmaktadır. Ülkemiz nüfusunun her geçen gün azalması, genç nüfus azalırken yaşlı nüfusumuzun artıyor olması, iktidarın her fırsatta en az üç ve daha çok çocuk telkin eden açıklamaları bu sorunu çözmekten ziyade sözde kalan eylemsiz birtakım siyasi beyanlar olarak değerlendirilmektedir. Uzun yıllardır Batı/ Avrupa yaşlanıyor derken ülke olarak en övündüğünüz konuların başında gelen genç nüfusumuz günden güne azalmaktadır. Türkiye'de doğurganlıktaki hızlı düşüş ciddi boyutlara ulaştığı TÜİK verilerine de yansımıştır. Ülke nüfusunun artmaya devam etmesi için kadın başına düşen çocuk sayısının en az 2,10 olması gerekirken, Türkiye'de toplam doğurganlık hızı; 2001 yılında 2,38, 2003-2014 yılları arasında bu oran 2,10 seviyelerine, 2023 yılında 1,51'e gerilemiştir. Bu durumda yenilenen projeksiyonlara göre nüfusumuzun 2100 yılında 77 milyonun altına düşmesi beklenmektedir.

İktidar yetkilileri ve son olarak Sağlık Bakanının ülkemizde doğum oranlarının düşüklüğünden şikâyet etmesi, bakanlığın "üremeyi teşvik edici projeler" geliştirmeye çalıştığının ifade edilmesi bile başlı başına bir itiraf olmuştur. Zira ülkemizde doğum hızı, 2001 yılında binde 20,3 iken 2023 yılında binde 11,2 seviyelerine düşmüş olup bu durum AK Parti iktidarları döneminde meydana gelmiştir.

İktidar yetkililerinin söz ve beyanlarından da anlaşılacağı üzere bu sorunun sebepleri konusunda illiyet bağının gerçekçi bir şekilde ortaya konulmadığı, üstelik sorunun çözümüne yönelik serdedilen beyan ve açıklamaların sorunu çözmek yerine daha da derinleştirdiği görülmektedir. Yıllara sâri olarak bilinçli ya da bilerek ihmal edilen ve büyütülen bu sorunun söz ve açıklamalar dışında gerçekçi politikalar üreten, bilimsel ve her şeyden önemlisi ekonomik gerekçelerinin ortaya konulması gerekmektedir.

Dile getirilen mevzu; doğurganlık oranları azalması, son 20 yılda nerdeyse yarı yarıya düşen doğum hızının gerçek sebeplerinin araştırılması ve alınacak tedbirlerin tespiti ile bu konuda yapılması gereken çalışmaların belirlenmesi amacıyla Anayasamızın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddelerine dayanarak Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim. 06.05.2025

Seçuk ÖZDAG
Muğla Milletvekili
Yeni Yol Partisi Grup Başkanvekili

GEREKÇE:

2025 yılının "Aile Yılı" ilan edilmesi vesilesiyle Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan nüfus artışıyla ilgili olarak:

"2001 yılında toplam doğurganlık hızımız 2,38 iken, bugün bu rakam 1,51'e düşmüştür. Nüfusun yenilenme düzeyinin 2,1 olduğu dikkate alındığında, durumun vahameti daha iyi anlaşılacaktır. Yıllık nüfus artış hızımız ise 2022 yılında binde 7 iken, 2023'te binde 1,1'e gerilemiştir. Çocuk ve genç nüfusumuz azalırken, yaşlı nüfusumuz tarihimizde ilk defa yüzde 10'un üzerine çıkmış, ortalama yaşamız da 34 sınırına dayanmıştır." şeklinde açıklamalar yapmıştı.

Cumhurbaşkanının bu açıklamaları, nüfus ve demografik yapımızın ülkemiz açısından ciddi bir beka sorunu olduğunu gözler önüne sermektedir. Cumhurbaşkanı ve hükümet yetkililerinin söz konusu bu tespitleri doğru olmakla birlikte buna neden olan gerekçelerin ortaya konulmaması ve bu konuda sorumluluk almadan sadece sonuçların tespiti ile yetinmesi sorunun çözümünü de imkânsız hale getirmektedir.

Ülkemiz nüfusunun her geçen gün azalması, genç nüfus azalırken yaşlı nüfusumuzun artıyor olması, iktidarın her fırsatta en az üç ve daha çok çocuk telkin eden açıklamaları bu sorunu çözmekten ziyade sözde kalan eylemsiz birtakım siyasi beyanlar olarak değerlendirilmektedir. Uzun yıllardır Batı/Avrupa yaşılanıyor derken ülke olarak en övündüğünüz konuların başında gelen genç nüfusumuz günden güne azalmaktadır. Türkiye'de doğurganlıktaki hızlı düşüş ciddi boyutlara ulaştığı TÜİK verilerine de yansımıştır. Ülke nüfusunun artmaya devam etmesi için kadın başına düşen çocuk sayısının en az 2,10 olması gerekirken, Türkiye'de toplam doğurganlık hızı; 2001 yılında 2,38, 2003-2014 yılları arasında bu oran 2,10 seviyelerine, 2023 yılında 1,51'e gerilemiştir. Bu durumda yenilenen projeksiyonlara göre nüfusumuzun 2100 yılında 77 milyonun altına düşmesi beklenmektedir.

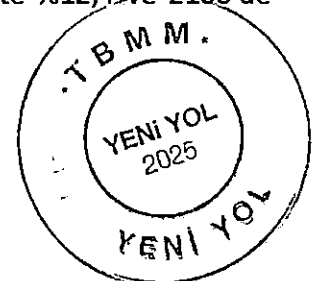
TÜİK verilerine göre:

Demografik göstergelerdeki mevcut yapının devam etmesi durumunda, 2023 yılında 85 milyon 372 bin 377 kişi olan Türkiye nüfusunun: 2030 yılında 88 milyon 188 bin 221 2050 yılında 93 milyon 774 bin 618 kişiye ulaşması beklenmektedir. Nüfusun 2050'li yılların ortasına kadar artması ve sonrasında azalışa geçmesi ve 2100 yılında 77 milyonun altına düşmesi olası bir senaryo olarak karşımızda durmaktadır. Düşük ama olası bir başka senaryoya göre ise nüfusumuzun 2100 yılında 55 milyonun altına düşmesi şeklindedir.

Doğurganlığı artırıcı tedbirlerin etkili olacağını varsayan senaryoya göre ise Türkiye nüfusunun 2056 yılında 100 milyonun üzerine çıkması da mümkün. Türkiye'de 2075 yılında her 3 kişiden 1'inin yaşlı olması da beklenmektedir. ADNKS 2023 yılı sonuçlarına göre, yaşlı nüfusun toplam nüfus içindeki oranı ilk kez %10'un üzerine çıkmış durumdadır.

Ana senaryoya göre yaşlı nüfus oranının 2050 yılında %23,1, 2075 yılında %31,7 ve 2100 yılında ise %33,6 seviyesine ulaşması da beklenmektedir. Çalışma çağındaki nüfus 2100 yılında yaklaşık %55 civarında ve ADNKS 2023 yılı sonuçlarına göre 15-64 yaş grubundaki nüfus oranı %68,3. Ana senaryoya göre çalışma çağındaki nüfus oranının, 2050'de %61,9, 2075'te %55,9 ve 2100'de %54,6 olması beklenmektedir.

ADNKS 2023 yılı sonuçlarına göre, çocuk nüfus olarak tanımlanan 0-14 yaş grubundaki nüfus oranı %21,4'. Ana senaryoya göre çocuk nüfus oranının, 2050'de %15,1, 2075'te %12,4 ve 2100'de %11,8 olması hesaplanmaktadır.

Sonuç olarak ülkemiz ciddi bir beka sorunu ile karşı karşıyadır ve bu gelecekteki bir senaryo da değildir. Bizzat içinde olduğumuz beka sorunundan bahsediyoruz. Eyleme geçmeyen, yıllara sâri bir strateji ürünü olmayan, ekonomik ve siyasi nedenleri göz ardı edilen söz ve beyanların bu meseleyi çözmekten ziyade zaman zaman mizah konusu yapıldığını da üzülererek müşahade etmekteyiz.

Esasen halkımız, mevcut iktidarın yarattığı güvensizlik, geleceksizlik, yoksulluk ve umutsuzluğun pençesinde kıvranır hale gelmiş, insanlar yüksek enflasyon ve yoksullaşma karşısında çocuk sahibi olmayı bırakın ay sonunu getirmekte bile zorlanmaktadır. Türkiye’de doğurganlık hızının azalmasını durdurmanın en gerçekçi yolu önce ekonomik adaletin ve refahın sağlanması ile mümkün olacaktır.

Bu manada söz konusu sorunun çözümüne katkı sağlayacak ve gerçek nedenlerin ne olduğunu ortaya koyacak bir komisyonun tesis edilmesi önem arz etmektedir.

